

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/72/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125301970
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2025:6125301970.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. C., D. XX, toho času bytom ako matka, v konaní zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky E. F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., B. XX, toho času bytom C. C., H. I. XXX/XX a otca E. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. C., D. XX, právne zastúpeného Lion Law Partners s.r.o. so sídlom Komenského 14A, Banská Bystrica, IČO: 36 862 461, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje matke maloletej dočasne odovzdať maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Krízového centra Náruč Žilina, Zádubnie 56, Žilina.

II. Súd upravuje styk matky s maloletou na každý párny týždeň v piatok od 15:00 hod. do 16:00 hod. v Detskom krízovom centre Náruč, Prípojná 56, Žilina – Zádubnie za prítomnosti zamestnanca Detského krízového centra Náruč, Prípojná 56, Žilina – Zádubnie.

III. Súd upravuje styk otca s maloletou na každý nepárny týždeň v piatok od 15:00 hod. do 16:00 hod. v Detskom krízovom centre Náruč, Prípojná 56, Žilina – Zádubnie za prítomnosti zamestnanca Detského krízového centra Náruč, Prípojná 56, Žilina – Zádubnie.

IV. Toto neodkladné opatrenie trvá najdlhšie tri mesiace odo dňa umiestnenia maloletej do tohto zariadenia.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica) sa svojím návrhom podaným dňa 07.05.2025 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 324 Civilného sporového poriadku a § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým by súd dočasne odovzdal maloletú do starostlivosti Detského Krízového centra Náruč a upravil styk rodičov s maloletou. Svoj návrh odôvodnil tým, že napriek súdnym rozhodnutiam sa maloletá nachádza v starostlivosti matky, ktorá maloletú vzdeláva v domácom prostredí, hoci pre realizáciu oficiálneho individuálneho vzdelávania nie sú splnené zákonom stanovené podmienky, v dôsledku čoho maloletá v škole vykazuje vysoký počet neospravedlnených hodín a vykonáva komisionálne skúšky, pričom v tejto súvislosti prebieha na návrh matky aj konanie o nahradenie súhlasu otca s prestupom maloletej do školského zariadenia s individuálnou formou vzdelávania, ktoré nie je právoplatne skončené. Vyjadril preto názor, že je zřejmé, že medzi rodičmi dochádza k nezhodám v podstatných veciach týkajúcich sa maloletej, keď majú rozdielne názory na formu plnenia povinnej školskej dochádzky (otec preferuje vzdelávanie dennou prezenčnou formou, matka preferuje individuálne vzdelávanie), tiež rozdielne názory na realizáciu psychologických vyšetrení (ich potrebu, výber psychológov), ako aj zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú a tento dlhodobý nekonsolidovaný rodinný stav nepriaznivo vplýva najmä na maloletú, ktorá vyžaduje intervenciu odborníkov z odboru psychológia. Poukázal na to, že má vedomosť o skutočnosti, že matka s maloletou občasne navštevuje urgentný príjem Detskej fakultnej nemocnice v Banskej Bystrici a

taktiež nesystematicky rôzne pedopsychiatrické ambulancie po celom Slovensku (maloletá je evidovaná a minimálne jedenkrát navštívila ambulancie: Mgr. Stanislavová – ZITAKO s.r.o. v Banskej Bystrici, MUDr. Rosenbergerová v Košiciach, E. G. vo Zvolene, E. D. v Bratislave). Z uvedeného dôvodu preto aj v rámci svojich oprávnení uložil maloletej a jej rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu v Centre Návrat v Banskej Bystrici, pričom výchovné opatrenie sa bude vykonávať do 30.06.2025 a bližšie poukázal na správu centra, z ktorej vyplýva, že medzi rodičmi ide o pokračujúci boj v porozchodovej situácii, ktorý neprispieva k zdravému vývinu dieťaťa a posilňuje jeho rolu „pacienta“. Zo správy tiež vyplýva, že obaja rodičia zhodne vyjadrili potrebu zistiť aktuálny stav maloletej, preto centrum navrhlo diagnostický pobyt dieťaťa v zariadení, zohľadňujúc aj to, že maloletá disponuje množstvom lekárskejších správ od rôznych odborníkov, z ktorých nie je možné jednoznačne určiť, či je schopná vzdelávať sa prezenčnou formou alebo nie, teda je potrebné vykonať hlbšiu diagnostiku, aby bolo možné objektívne charakterizovať psychický stav maloletej, pričom za účelom zachovania objektivity by do diagnostického procesu nemal vstupovať ani jeden z rodičov. Na základe uvedených skutočností preto dňa 02.05.2025 vydal odporúčanie na vykonávanie opatrení orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pobytovou formou v Detskom Krízovom centre Náruč za účelom vykonania odbornej metódy na určenie dôvodov, pre ktoré je ohrozený priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin maloletej a návrhu opatrení na pomoc dieťaťu, overenie miery ohrozenia a diagnostiky CAN syndrómu. V nadväznosti na uvedené mu bolo z predmetného centra dňa 05.05.2025 doručené vyjadrenie, z ktorého vyplynulo, že nesúhlasia s umiestnením maloletej do zariadenia na základe dohody s rodičom, keď medzi rodičmi pretrváva dlhodobý a výrazný konflikt, rodičia nie sú schopní spolupracovať pri výkone rodičovských práv a povinností, nedokážu sa dohodnúť ani na základných otázkach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté dieťa a preto považujú za opodstatnené, aby dieťa bolo umiestnené do zariadenia rozhodnutím príslušného súdu na diagnostický pobyt. Cieľom tohto opatrenia má byť zabezpečenie stabilného, bezpečného a podporného prostredia, ktoré bude priaznivo vplývať na ďalší vývin maloletej a zároveň bude zabezpečená objektivita diagnostického pobytu. Súčasne tiež centrum odporučilo, aby bol styk rodičov s maloletou upravený v súlade s ich návštevým poriadkom počas návštevých hodín, ktoré sú stanovené na piatok, keď táto forma styku zabezpečí stabilitu režimu maloletej a minimalizuje možný negatívny dopad na jej psychickú pohodu. S poukazom na skutočnosť, že priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletej je vážne ohrozený z dôvodu pretrvávajúcich hlbokých konfliktov medzi rodičmi, zanedbávania povinnej školskej dochádzky, ako aj z dôvodu, že maloletá nemá dlhodobý kontakt s otcom, zotrval na dôvodnosti svojho návrhu a v prílohe pripojil Priebežnú správu z realizácie výchovného opatrenia vydaného ÚPSVaR Banská Bystrica zo dňa 22.04.2025 a e-mail od sociálnej pracovníčky z centra Náruč zo dňa 05.05.2025, ktoré potvrdzujú tvrdené skutočnosti.

2. Matka maloletej dňa 12.05.2025 doručila súdu e-mailové podanie, v ktorom sa vyjadrila k možnosti diagnostiky pobytovou formou v diagnostickom centre, ktorú po niekoľkých sedeniach odporučila psychologička B. a uviedla, že tento návrh nemala možnosť prekonzultovať, a to ani s kolíznou opatrovníčkou, ktorá návrh podala ešte pred návštevou jej domácnosti a pred plánovaným stretnutím s ňou. Poukázala na to, že spomínané diagnostické centrum Náruč aj centrum Slniečko kontaktovala a obe sa mali vyjadriť negatívne voči umiestneniu. Uviedla, že návrh umiestnenia bol odôvodnený psychologičkou Labášovou potrebou diagnostiky, a to napriek tomu, že majú byť aktuálne nariadené súdnoznalecké dokazovania „v otázke školy aj starostlivosti“, teda na taký zásah nie je podľa jej názoru dôvod, keď maloletej má byť diagnostikovaná posttraumatická stresová porucha, nočný des, úzkostná porucha, sebapoškodzovanie, disgrafia a iné senzomotorické poruchy. Má za to, že diagnostika dieťaťa už bola urobená a nie je súdom akceptovaná z dôvodu namietania otca, na základe čoho žiadala, aby bol nariadený výsluch maloletej sudkyňou a bol vymenovaný tím odborníkov, ktorý preskúma existujúce správy a po absolvovaní súdnoznaleckých sedení, aby súd určil pedopsychiatra, ktorý si vezme maloletú do starostlivosti. Vyjadrila nesúhlas s pobytom maloletej v diagnostickom centre, ktoré označila za bývalú polepšovňu, kam majú byť zaraďované problémové deti. Maloletá sa podľa nej mala opakovane vyjadriť, že bezpečne sa cíti u nej a je pre ňu nevyhnutné zmeniť školské prostredie, v súvislosti s čím sa informovala o prestupe na iné školy a pozitívne vyjadrenie dostala od spádovej školy ZŠ Jána Bakoša, avšak je potrebné nahradenie súhlasu otca.

3. Súd vlastnou činnosťou z obsahu spisu vedeného pod sp. zn. 32P/96/2023 zistil, že na návrh matky prebiehalo konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby maloletá bola dočasne zverená do jej osobnej starostlivosti a súd upravil styk otca s maloletou. Uznesením č. k. 32P/96/2023 – 64 zo dňa 17.07.2023 súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Krajský súd v Žiline

uznesením č. k. 12CoP/122/2023-412 zo dňa 15.12.2023 uznesenie okresného súdu potvrdil a zároveň sám nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú dočasne odovzdal do osobnej starostlivosti otca, upravil styk matky s maloletou a otcovi uložil povinnosť podať na príslušnom súde voči matke detí návrh o zmenu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej.

4. Súd vlastnou činnosťou z obsahu spisu vedeného pod sp. zn. 32P/127/2023 zistil, že na návrh matky prebieha konanie o nahradenie súhlasu otca s prestupom maloletej do Súkromnej základnej školy slobodného demokratického vzdelávania Košice a určenia, že maloletá sa bude vzdelávať individuálnou formou, následne zmeneným návrhom pokračovania v plnení školskej dochádzky v Základnej škole a materskej škole Jastrabá alebo v Základnej škole a materskej škole Malá Lehota, z dôvodu nesúhlasu otca so vzdelávaním maloletej individuálnou formou. Rozsudkom č. k. 32P/127/2023 – 307 zo dňa 23.04.2024 súd návrh zamietol. Krajský súd v Žiline rozhodujúc o podanom odvolaní uznesením č. k. 12CoP/128/2024-528 zo dňa 27.03.2025 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Súd vlastnou činnosťou z obsahu spisu vedeného pod sp. zn. 32Em/1/2024 zistil, že na návrh otca prebieha konanie o výkon uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/96/2023-64 zo dňa 17.07.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 12CoP/122/2023 a 12CoPno/5/2023 zo dňa 15.12.2023 odňatím maloletej od povinnej a odovzdaním oprávnenému. Zo zápisnice o výkone rozhodnutia vyplýva, že súd v priebehu výkonu rozhodnutia tento ukončil, keď po konzultácii so psychológom dospel k záveru, že odobratie maloletej tak, aby tým nebol ohrozený jej život a zdravie, nebolo v danej chvíli možné (maloletá odmietala komunikovať, dožadovala sa komunikácie písaním na papier a bola zavretá v izbe). Z priebežne predkladaných príloh opatrovníka vyplýva, že matka vyhľadáva rôzne školské zariadenia, v ktorých sa informuje o možnostiach individuálneho vzdelávania pre maloletú a kde v zásade príslušné subjekty neodporúčajú zmenu zariadenia, keď majú vedomosť o tom, že nie obaja rodičia s výberom súhlasia a tiež v niektorých správach zdôrazňujú potrebu socializácie detí. Zároveň bolo do konania predložené aj oznámenie o prešetroaní podania z Národného ústavu detských chorôb, v ktorom sa konštatuje pochybenie E. D. pri vystavovaní receptu pre maloletú, k čomu došlo bez fyzickej prítomnosti maloletej na vyšetrení vychádzajúc len z referencie matky, a to i napriek nesúhlasu otca s poskytovaním zdravotnej starostlivosti zo strany E. D.. V správe tiež prednostka Kliniky detskej psychiatrie LF UK a NÚDCH poukázala aj na to, že maloletá by mala pravidelne navštevovať terapeutov v centre Infanterra s.r.o. Súkromné terapeutické centrum pre deti a rodinu, pričom nie je zrejmé, či ho navštevuje, keď posledná správa je z 6/2023 a nie je jasné, prečo matka vyhľadáva psychiatra mimo bydliska a mimo spomínaného terapeutického centra.

6. Súd vlastnou činnosťou z obsahu spisu vedeného pod sp. zn. 32P/22/2024 zistil, že na návrh otca prebieha konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom Lunterovým, ktoré otec žiada zveriť do svojej osobnej starostlivosti. Po podaní návrhu prebehlo dňa 21.03.2024 informatívne stretnutie rodičov, na ktorom rodičia maloletých nedospeli k dohode a v zázname sa konštatuje narušená komunikácia rodičov, ktorí uvádzali protichodné tvrdenia ohľadom maloletých detí.

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa prvej vety § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

11. Podľa § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

12. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

13. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

14. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla, i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Z uvedeného dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

15. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

16. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi, alebo maloletému dieťaťu hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do ich práv a oprávnených záujmov, prípadne sa ich právne postavenie zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

17. Súd mal v konaní osvedčené, že v rodinnom prostredí maloletej dlhodobo pretrváva rodičovský konflikt, ktorý vyústil až k prerušeniu realizácie striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloletú. Maloletá sa dlhodobo nachádza vo faktickej starostlivosti matky, v rozpore so súdnym rozhodnutím vydaným Krajským súdom v Žiline č. k. 12CoP/122/2023-412 zo dňa 15.12.2023, ktorým bola dočasne zverená do osobnej starostlivosti otca a ktoré rozhodnutie matka maloletej nerešpektuje, v dôsledku čoho bola maloletá vystavená aj nútenému výkonu rozhodnutia. Maloletá navyše nenavštevuje školské zariadenie, ale matka jej poskytuje vzdelávanie v domácom prostredí, a to za situácie, kedy nie sú naplnené zákonom stanovené podmienky na takúto formu vzdelávania, v dôsledku čoho sa maloletej kumulujú vysoké počty neospravedlnených hodín a maloletá tak musí podstupovať komisionálne skúšky. Zo strany oboch rodičov sú iniciované viaceré súdne konania, v dôsledku neschopnosti dospieť k vzájomnému konsenzu v otázkach výberu školského zariadenia (resp. v súvislosti s formou vzdelávania) a úpravy rodičovských práv a povinností, pričom v rámci prebiehajúcich konaní obaja zabezpečujú správy od odborníkov ohľadom psychického stavu maloletej, za účelom zabezpečenia podkladov, ktorými by potvrdili vlastný náhľad na jej psychický stav. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že vzniknutá situácia, v ktorej sa ocitla maloletá je alarmujúca a plynutím času nedochádza k jej náprave. Maloletá je nesystematicky evidovaná u rôznych odborníkov v ambulanciách v rámci viacerých miest Slovenska bez toho, aby sa ustálil poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, resp. iný subjekt, pod ktorého dohľadom by bolo možné zabezpečiť nielen nepriamu anamnézu maloletej od toho-ktorého prítomného rodiča, ale aj relevantne sledovať vývoj jej stavu a na podklade takto zabezpečených informácií posúdiť vhodnosť ďalšej liečby a prípadných odporúčaní. Zároveň súd považuje za neprijateľné, aby bola maloletá vyňatá zo vzdelávacieho procesu bez

splnenia zákonných predpokladov a aby matka maloletej vzniknutú situáciu podporovala poskytovaním vzdelávania v domácom prostredí, čím maloletú sama utvrdzuje v správnosti uvedeného postupu. Maloletá je ešte vo veku, kedy si nemusí nevyhnutne uvedomovať dôležitosť vzdelávacieho procesu pre jej ďalší rozvoj a napredovanie v spoločnosti a význam socializácie pre ďalšie formovanie jej osobnosti.

18. Nadväzujúc na vyššie uvedené, súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný dôvodne. Prostredie, v ktorom sa maloletá nachádza predstavuje zvýšené riziko spojené s ohrozením jej zdravého psychického a sociálneho vývinu s ohľadom na nesystematický prístup k poskytovaniu zdravotnej starostlivosti a vyňatie maloletej zo školského prostredia bez náležitého dôvodu, pričom na strane rodičov dochádza k zlyhávaniu vo výchovnom vedení, majú rozdielny výchovný prístup vo vzťahu k maloletej a predovšetkým vzájomne nespokupujú. Za účelom stabilizácie situácie maloletej je preto nevyhnutné objektívne diagnostikovať jej psychický stav, a to v rámci neutrálneho prostredia, v ktorom budú zamedzené akékoľvek vplyvy rodičov maloletej, nakoľko je zrejmé, že hoci zhodne vnímajú potrebu zistiť aktuálny stav maloletej, vo svojich názoroch naň sa zásadne rozchádzajú. Uvedené aj bližšie podporuje názor vyjadrený Krízovým centrom Náruč, v zmysle ktorého je nevyhnutné nariadiť diagnostický pobyt súdnym rozhodnutím, s čím sa súd stotožňuje, nakoľko z doteraz uvádzaných skutočností vyplýva odôvodnená obava, aby rodičia maloletej do jeho priebehu nezasahovali a nezmarili jeho výkon predčasne, prípadným odvolaním súhlasu s pobytom maloletej v predmetnom centre, pokiaľ by bola umiestnená na základe dohody s rodičom. V záujme ustálenia prebiehajúcej situácie v rodine, ako aj zabezpečenia harmonického vývoja maloletej a prijatia relevantných opatrení súd považuje za vhodné, aby boli kľúčové otázky týkajúce sa jej psychického stavu posúdené objektívnymi odborníkmi, a to v prostredí oslobodenom od očakávaní a vplyvu rodičov a ich konfliktu, v ktorom bude mať maloletá možnosť formulovať vlastné názory a prezentovať svoje potreby, pod odborným dohľadom. Súd pre úplnosť uvádza, že pokiaľ matka maloletej poukazuje na to, že maloletej mali byť diagnostikované viaceré poruchy, súdu je známe, že uvedené je predmetom nezhôd medzi rodičmi, keď tieto spochybňujú predkladaním rôznych odborných vyjadrení a zároveň tvrdenie o tom, že už má byť v prebiehajúcich konaniach nariadené znalecké dokazovanie, sa nezakladá na pravde, keď v konaní o nahradenie súhlasu otca s prestupom maloletej do základnej školy bolo nedávnym rozhodnutím Krajského súdu v Žiline rozhodnutie prvostupňového súdu zrušené, teda súd v ďalšom konaní ešte len pristúpi k realizácii pokynov nadriadeného súdu a zároveň súd o nariadení znaleckého dokazovania nerozhodol ani v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom Lunterovým. Zároveň súd konštatuje, že predstavy a návrhy matky maloletej značne prekračujú oprávnenia súdu, ktorý nemá možnosť „vymenovať tím odborníkov“, keď takto prezentovaný návrh nemá oporu v zákone. Nie je tiež zrejmé z čoho matka maloletej vychádza pri tvrdení, že v prípade Krízového centra Náruč má ísť o bývalú polepšovňu a toto centrum spolu s Centrom Slniečko malo vyjadriť negatívny postoj k umiestneniu maloletej, nakoľko matka tieto tvrdenia ničím nepodložila. Obdobne tak neprimeraná a predovšetkým nevykonateľná je požiadavka matky, aby súd určil pedopsychiatra, ktorý si vezme maloletú do starostlivosti. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že v konaní vo veciach starostlivosti o maloletých nemôže ukladať povinnosti tretím osobám (poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti), ktoré účastníkmi konania nie sú. Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti tvorí esenciálnu súčasť rodičovských práv a povinností, ktoré patria obom rodičom, ktorí dbajú o sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletých. Súd predovšetkým dbá a chráni najlepší záujem dieťaťa, pri posudzovaní ktorého zohľadňuje, okrem iného, úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, bezpečnosť a stabilitu prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochranu jeho dôstojnosti, duševného, telesného a citového vývinu, ohrozenie jeho vývinu, mravnej výchovy a podobne. V prípade, kedy výchova maloletého v aktuálnom prostredí zlyháva alebo je nad možnosti a schopnosti najbližšej osoby dieťaťa, ak spolupráca s podpornými inštitúciami, či odborníkmi nevedla k zlepšeniu a dochádza k ohrozeniu psychického zdravia i riadneho duševného vývinu dieťaťa, potom je autoritatívny a urgentný zásah súdu v podobe nariadenia neodkladného opatrenia za účelom ochrany maloletého dieťaťa nevyhnutný. Neznamená to však, že je primerané a opodstatnené domáhať sa od súdu, aby autoritatívne zasahoval do každého aspektu rodinného života maloletej, v ktorom rodičia nedospejú k názorovej zhode a staval sa tak do role rozhodcu medzi rodičmi. Pokiaľ matka vo svojom mailovom podaní poukazovala na históriu maloletej, ktorá je súdu známa, súd považuje vo vzťahu k matke za potrebné uviesť, že ju v plnom rozsahu posledné dva roky spôsobila sama svojím výchovným prístupom k maloletej, s ktorým sa súd nemôže stotožniť (ako je odlúčenie maloletej od kolektívu detí, prežívanie bežných detských radostí, starostí maloletou, vysporiadavanie sa s novými situáciami). Matka vo vzťahu a prežívaní maloletej je neobjektívna a na maloletú prenáša svoje pocity, strach, obavy. Pokiaľ súd vytýka aktuálny výchovný prístup matky, považuje za potrebné

uviesť, že aj otec počas starostlivosti o maloletú v rámci konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod spis. zn. 32P/149/2017 presadzoval výlučne svoje výchovné prístupy a každý výchovný vplyv, prístup matky spochybňoval (zabezpečovanie hygieny maloletej, plnenie školských povinností, nepreukázané striedanie partnerov matky, požadovaním akceptácie jeho manželky matkou maloletej). Súd preto vzhľadom na takéto výchovné postoj, prístup rodičov k maloletej, po zohľadnení odborného stanoviska, z ktorého nevyplývalo, že maloletá by odňatie z domáceho prostredia nezvládla, nariadeniu neodkladného opatrenia vyhovel. Súd preto v súvislosti poukazuje, že pri svojom rozhodovaní zohľadnil aj záujem maloletej tak, ako predpokladá ustanovenie čl. 5 Zákona o rodine.

19. Súd na tomto mieste neopomína, že navrhovateľom formulovaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia predstavuje za daného skutkového stavu výrazný zásah do výkonu rodičovských práv a povinností a s tým súvisiaci zásah do práva na rodinný život, keď smeruje k vyňatiu maloletej z domáceho prostredia (hoc i dočasne) a jej umiestneniu do zariadenia za účelom zabezpečenia diagnostického pobytu. Z uvedeného dôvodu preto súd pri rozhodovaní pristúpil tiež k posúdeniu primeranosti takéhoto zásahu, neopomínajúc skutočnosť, že právo na rodinný život nie je právom absolútnym, preto určitý zásah v nevyhnutných prípadoch je prípustný, pokiaľ nevybočuje zo zákonného rámca a sleduje legitímny cieľ. Hoci rodinné väzby môžu byť pretrhnuté len výnimočne a musí byť vykonané všetko v záujme zachovania osobných vzťahov, na druhej strane nemožno opomíňať, že je v záujme dieťaťa, aby bola jeho výchova zabezpečená v stabilnom prostredí a rodičom nemôže byť umožnené uplatňovať opatrenia, ktoré by mohli poškodiť zdravie alebo vývoj dieťaťa (pozri napr. uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 628/2024 zo dňa 10.12.2024). Súd má v danom prípade za to, že nariadeným neodkladným opatrením bude zabezpečená objektívna diagnostika vo vzťahu k posúdeniu psychického stavu maloletej v odbornom a neutrálnom prostredí, čo vytvorí podklad pre posúdenie zásadných otázok, ako je najmä vhodnosť formy výučbového procesu maloletej a umožní zabezpečiť objektívny základ pre ďalšie rozhodovanie súdu o maloletej v súvislosti s viacerými prebiehajúcimi súdnymi konaniami. Uvedeným postupom sa do budúcnosti zamedzí potrebe vystavovať maloletú opakovaným vyšetreniam iniciovaným zo strany rodičov a zároveň bude maloletá umiestnená v neutrálnom a podpornom prostredí mimo prebiehajúceho rodičovského konfliktu, ktorý je zjavne zaťažujúci na psychiku dieťaťa a teda bude mať priestor slobodne a bez nátlaku sa vyjadriť ku všetkým skutočnostiam s ňou súvisiacimi, čo len bližšie napomôže zabezpečeniu objektívnych záverov zo strany príslušných odborníkov.

20. Za účelom zachovania požiadavky primeranosti súd v danom prípade vyhovel návrhu navrhovateľa aj vo zvyšnej časti a trvanie neodkladného opatrenia určil najdlhšie na dobu troch mesiacov, ktorá lehota je zároveň v súlade s ustanovením § 367 ods. 2 CMP a neprekračuje tam vymedzený zákonný rámec. Súd len pre úplnosť uvádza, že v prípade naplnenia účelu sledovaného neodkladným opatrením nie je vylúčené jeho zrušenie aj pred uplynutím uvedenej lehoty, pokiaľ ďalší pobyt maloletej v centre nebude nevyhnutný, s poukazom na ustanovenie § 367 ods. 7 CMP, v zmysle ktorého súd zruší neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Súd bude v spolupráci s opatrovníkom maloletej pravidelne sledovať priebeh diagnostického pobytu a v prípade zistenia, že tento nie je ďalej potrebný, aj bez návrhu nariadené neodkladné opatrenie zruší. Zároveň súd upravil styk maloletej s oboma rodičmi tak, aby si maloletá zachovala osobný kontakt s matkou v nevyhnutnej miere a zároveň s otcom tento osobný kontakt obnovila, a to v súlade s odporúčaním Krízového centra Náruč.

21. Súd záverom apeluje na rodičov, aby prihliadali na záujem ich maloletého dieťaťa a vytvárali predpoklady k tomu, aby príslušné orgány mohli v jej záujme vykonávať svoje oprávnenia za účelom napomáhania sanácii ich rodinnej situácie. Predovšetkým súd zdôrazňuje závažnosť právoplatných súdnych rozhodnutí a nevyhnutnosť rešpektovať nimi uložené povinnosti, aby sa zamedzilo tomu, že maloleté dieťa bude opakovane vystavované nútenému výkonu súdneho rozhodnutia, čo je určite situácia neštandardná a zaťažujúca psychiku maloletého dieťaťa. Pritom práve rodičia maloletej by mali byť tou prirodzenou autoritou, ktorá maloletú usmerní a napomôže realizácii nevyhnutných úkonov v jej záujme.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné písomné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné len čo bolo vyhotovené (§ 365 ods. 3 CMP).

Banská Bystrica, 14. mája 2025

Mgr. Ingrid Steinsdorferová
s u d c a

Za správnosť vyhotovenia:
Mária Dobrotová